

NOVINKY ZAHRANIČNÍ LITERATURY

1. Kuffler, S. - Nikols, Dž.: Ot nejrona k mozgu — (S. W. Kuffler, J. G. Nicholls: From neuron to brain — Od neuronu k mozku) Moskva, Mir 1979. 440 s.

Kniha shrnuje poslední výsledky výzkumů jednoho z hlavních problémů moderní fyziologie — přenosu signálu v nervovém systému od buňky k buňce a integrace těchto signálů. Autoři jasnou a přehlednou formou probírají rozsáhlý materiál od obecných principů organizace nervové soustavy po membránové a molekulární mechanismy umožňující přenos signálů. Náhorná schémata ilustrují principy funkce nervových buněk. Kniha je určena fyziologům, neurofyziologům, biofyzikům, biochemikům, matematikům, odborníkům v bionice, kybernetice, vyučujícím a studentům na univerzitách, pedagogických a lékařských fakultách.

2. Vajnsťejn, I. I. - Simonov, P. V.: Emociogennoje struktury mozga i serdca — (Emociogenní struktury mozku a srdce) Moskva, Nauka 1974. 94. s.

Monografie seznamuje s výsledky experimentálního výzkumu činnosti normálního a patologicky změněného srdce psů a krys při přímém elektrickém dráždění emociogenních struktur mozku. Mozkové mechanismy emocionálních stavů jsou analyzovány ve světle „informační teorie emocí“ P. V. Simonova. Autoři dokazují, že libovolně akutně probíhající emoce jsou pro zdravé srdce neškodné. V případě srdeční patologie mají nejvíce nepříznivý účinek pasívně obranné, astenicko-depresivní stavy s charakteristickými pro ně parasympatickými efekty. Kniha bude zajímat fyziology, psychology a další odborníky.

3. Šornikov, B. S.: Klassifikacija i diagnostika v biologičeskom eksperimente — (Klasifikace a diagnostika v biologickém experimentu) Moskva, Nauka 1979. 144 s.

Publikace se zabývá problematikou biometrického hodnocení a klasifikace interních znaků člověka. Ve spojitosti se značným rozšířením tematik biologických výzkumů vzniká potřeba racionálního využití různých matematických metod při zpracování výsledků pozorování. Výklad ilustrují řešení morfologických, imunohematologických a biochemických úloh s využitím kvalitativních a kvantitativních interních znaků člověka. Určeno biologům a lékařům, zajímajícím se o aplikaci matematických metod v biologickém výzkumu.

4. Ejgen, M. - Vinkler, R.: Igra žizni — (M. Eigen, R. Winkler: Ludus vitalis — Hra života) Moskva, Nauka 1979. 96 s.

Co je to život? Jak vzniká informace? Na tyto a další otázky odpovídá nová kniha věnovaná současné teoretické biofyzice, zejména otázce vzájemného poměru nahodilého a zákonitého při uspořádání živé hmoty. Kniha je napsána na vysoké vědecké úrovni, výklad materiálu je jasný, přesný a obrazný.

5. Rožnov, V. Je: Rukovodstvo po psihoterapii — (Psychoterapie. Příručka) Taškent, Medicina 1979, 2. dopl. a přeprac. vydání. 620 s.

Příručka věnovaná psychoterapii, která je dílem kolektivu autorů — předních sovětských psychotherapeutů, vyšla poprvé v roce 1974 a vzbudila zcela mimořádně velký ohlas v odborných lékařských kruzích. Kniha byla okamžitě vyprodána, a proto se autoři rozhodli uskutečnit její druhé vydání, přičemž vzali v úvahu četné cenné kritické připomínky i přání práci rozšířit o kapitoly věnované dalším, v prvním vydání nezahrnutým aspektům využívání psychoterapie. V příručce je podán výklad dějin rozvoje psychoterapie i jejího současného stavu. Jsou v ní podrobně zkoumány základní teoretické i praktické aspekty psychoterapie, která je zde rozebrána i v komplexní spojitosti s ostatními léčebnými metodami. Podrobně jsou vyloženy různé psychotherapeutické postupy a psychotherapeutická taktika, a to nejen v psychiatrii dospělých a dětí, ale i v neurologii, onkologii a endokrinologii. Jsou rovněž objasněny otázky organizace psychotherapeutické pomoci, psychohygieny a psycho-profylaxe. Kritickému rozboru jsou rovněž podrobeny některé buržoazní koncepce psychoterapie, jako např. freudismus, neofreudismus a psychosomatika. Kniha je určena zejména psychiatrům, ale bude zajímat i širší okruh lékařů jiných specializací.

6. Bekov, D. B. - Michajlov, S. S.: Atlas arterij i ven golovnog mozga čeloveka — (Atlas tepen a žil lidského mozku) Moskva, Medicina 1979. 288 s.

Atlas na vysoké vědecké úrovni a s přihlédnutím k současným poznatkům shrnuje údaje o struktuře cévního systému lidského mozku. Popisuje rozdíly ve stavbě mozkového arteriálního oběhu, varianty větvení mozkových tepen, individuální zvláštnosti povrchové arteriální sítě aj. Všeestranně je popsána žilní soustava: topografie a individuální proměnlivost povrchových a hlubokých žil, vzájemný vztah tepenného a žilního řečiště s likvorovými cestami aj.

7. Karmyševa, V. Ja: Primenenije metoda fljuorescironujuščich antitel v virusologii. Atlas — (Aplikace

- metody fluoreskujících protilátek ve virologii. Atlas] Moskva, Medicina 1979. 120 s.
- Atlas je první speciální metodickou příručkou, věnovanou použití metody fluoreskujících protilátek ve virologii. K přednostem této metody patří vysoká citlivost, specifická, dostupnost a rychlost, což rozšiřuje její využití jak ve výzkumné, tak i v každodenní diagnostické práci. Uvodem jsou popsány metody přípravy preparátů, pravidla práce s luminiscenčním mikroskopem a další doporučení. Hlavní část knihy obsahuje asi 600 mikrografii ilustrujících ve srovnávacím aspektu dynamiku nahromadění a lokalizaci specifických virových antigenů v infikovaných buněčných kulturách, orgánech nakažených zvířat a v preparátech nemocných a zemřelých lidí. Atlas je určen virologům, morfológům, imunologům, biologům, lékařům a studujícím na biologických fakultách.
8. Navakatikjan, A. O. - Kryžanovskaja, V. V.: Vozrastnaja rabotosposobnost' lic umstvennogo truda — (Vývojová pracovní schopnost duševně pracujících osob) Kijev, Zdorovje 1979. 203 s.

V knize jsou zobrazeny výsledky psychofyziologických a sociálně hygienických výzkumů problému pracovní schopnosti z věkového hlediska.

 9. Nurmuchamedov, R. M. - Melkumov, R. S. - Dadajev, Š. A.: K obezboľivaniju v posleoperacionnom periode pri abdominalnyh vmešatelstvach — (Znecitlivění v pooperačním období při abdominálních zákrocích) Taškent, Medicina 1979. 120 s.

Monografie uvádí soudobé názory na mechanismus poruch spojených s pooperačními bolestmi a popisuje poměrně jednoduchou, ale málo známou metodu boje proti bolestivému syndromu — metodu dlouhodobé novokainové blokády reflexogenních zón orgánů břišní dutiny. Klinická pozorování autorů a četné výzkumy ukazují vysokou efektivnost této metody v boji proti pooperačním bolestem, při rehabilitaci střev a funkce diafragmy, při zlepšení dýchání, při prevenci pooperačních pneumonií apod. Monografie je určena chirurgům a anesteziologům.

 10. Mezencev, V. A.: Enciklopedija čudes. Kniga 3-ja. Priroda i čelovek — (Encyklopedie zázraků. Kniha 3. Příroda a člověk) Moskva, Znaniye 1979. 208 s.

Třetí část Encyklopedie zázraků (první dvě knihy vyšly v moskevském nakladatelství Znaniye v letech 1969 a 1974) je tematicky rozdělena do dvou kapitol. Země a nebe; Člověk je nevyčerpatelný.

Rozebírá a na základě poznatků moderních věd logicky vysvětluje dávnověkou víru lidí v zázraky. První část objasňuje působení vnějších vlivů, především magnetického pole Země na lidský organismus, druhá vypravuje o člověku jako objektu genetických, gerontologických a neurofyziologických výzkumů.

 11. Volkov, V. G.: Psichofiziologičeskije issledovanija dejatelnosti čeloveka-operatora i ich techničeskije obezpečeniye — (Psychofyziologické výzkumy činnosti člověka-operátora a jejich technické zajištění) Moskva, Nauka 1979. 92 s.

Sborník seznamuje s novými metodami a přístroji pro zkoumání psychofyziologických parametrů a charakteristik člověka zařazeného do poloautomatizovaného systému řízení a výsledky experimentů uskutečněných v různých podmínkách, zvláště extrémních. Sborník je určen širokému okruhu inženýrů, matematiků a fyziologů pracujících v oblasti aplikované fyziologie člověka. Vydal Ústav vyšší nervové činnosti a neurofyziologie při Akademii věd SSSR.

 12. Levey, G. S.: Vzaimodejstviye gormonov s receptory — (Vzájemné působení hormonů s receptory) Moskva, Mir 1979. 432 s.

Kolektivní monografie je věnována molekulárním aspektům vzájemného působení hormonů s receptory. Hluboký vliv hormonů na všechny druhy výměny látek v organismu a na mnohé jeho další funkce je ve velké míře podmíněn jejich vzájemným působením se zvláštními receptorickými bílkovinami v orgánech. V knize je rozebrána receptce bílkovinných, peptidových, steroidních a tyreoidních hormonů, prostaglandinů a mediátorů.

 13. Gurevič, M. I. - Berštejn, S. A.: Osnovy gemodinamiki — (Základy hemodynamiky) Kijev, Naukova dumka 1979. 232 s.

Monografie osvětluje biofyzikální základy hemodynamiky, určující krevní proud a rozdělení průtoku krve v cévním systému, dále reologické vlastnosti krve a jejich význam ve změnách hemodynamiky. Popsány jsou moderní a neinvazivní metody registrace parametrů systémové a regionální hemodynamiky a mikrocirkulace. Velká pozornost je věnována fyziologickým mechanismům regulace hemodynamiky a úloze jejich poruch v rozvoji srdeční a cévní patologie. Kniha je určena vědeckým pracovníkům, vyučujícím, aspirantům a studentům biologie a medicíny.